

„Nesmysl, přede vším ty, co se nebojejí!“

Zůstal tu kudrnatý černovlasý třicátník. Četař. A deset mládenců, ne starších dvaceti let. Všichni lhali, že mají vojnu za sebou. Dva automaty, včera vyrvané Němcům, pět pušek, bednička ručních granátů na dřevěných rukojětích.

„Dyby nám začalo bejt ouzko, couvneme k vám! Krejčte nás při ústupu! A ne abyste to pouštěli do nás!“

„Koukej, ty chytřejí“ ušklíbl se tramvaják, který tu uvázl i s vozem a teď si vzal na starost barikádu prostřední. Ale vzápětí, jako by se lekl, že tou frajerskou grimasou četaře urazil, dodal chlácholivě:

„Stejně tam dlouho nevydržíte, můžou se na vás dobře krejčt. Trochu je pošimrejte a pak se radši vraťte k nám, tady na mostě budou skopouni jako nahý v trní. Dyž k nám budou chtít na návštěvu, musej rovnou po asfaltu.“

Potom těch deset zalehlo za první barikádu, do jejíchž dřev červotočivě cvakaly německé kulky ze zrostlé stráně. V neděli v šest ráno. Za krytem prostřední barikády se chlapi sesedli k odpočinku. Tramvaják s čepicí frajersky na ucho, policajt pan Brůček, sedm mladých dělníků z blízké papírny, plavci i řezníci z jatek. A mezi nimi mlčenlivý, rozesmátý ramenáč, jenž na toto místo dovlékl dva automaty. Prohlíželi ho s nedůvěrou. Není to nakonec skopčák?

„Nederland, Nederland, Holland!“ opakoval jim netrpělivě, až pochopili. Kabáty nacucány deštěm, ale hlavně pušek pečlivě ukryty pod nepromokavými plášti, dělili se o veku černého chleba. Někdo vzdor dešti ukroutil si cigaretu ze smaragdové domoviny. Kolovala od úst

k ústům, lačně polykali doušky kouře. Tři ženské tu zůstaly mezi mužskými, dřeply na bobek, ruce sepjaly do klína jako prosebnice.

„Dybyste radši šly domů a nezacláněly tady!“ vyjel na ně hubený černý mládenec.

„Heleď se, nech je bejt, to sou naše ženský!“ okřikl ho tři chlapi najednou. Černý se usmál, uplivil na harampádí barikády, ale pak řekl hlasem načisto teskným:

„Do takovýchle posteľe mámu nepotřebuješ!“

Franta Kroupa, zachumlán do kabátu, mlčky pozoruje vltavský břeh. Myslí na řeku jiného jména, na ženy bronzově snědé, na ženy, jejíchž vlasy měly barvu hluboké půlnoci. Na soudružky, jež donášely munici i jídlo do zákopů u řeky Manzanares. Nederland, Nederland, říká plavovlasý ramenáč po Frantově boku. España, España, vzpomíná si Franta na slavné město Madrid. Vzpomínka osm let hluboká se nezacelila. Taková jsou Frantova vyznamenání: chromá noha a pneumotorax v plicích. A šest let zapírání, skrývání, utkání před hnědými potvoramí. A přece Frantu nedostali! Když přišel dnes ráno, on, tuberák, kulhavý mrzák, zalehnout s těmi ostatními za jednu barikádu, pan nadstrážník Brůček mu zasalutoval k přílbě.

„A jéjé, starej bolšán, že jo?“

Franta se dal do smíchu:

„Však jste se mě něco nahonil, pane Brůček, vidíte?“

„Jo,“ řekl pan Brůček uznale, „jenže tenkrát si běhával ještě jako zajíc! To bylo nákejch demonštrací, co člověk prodělal!“

Franta sáhl do kapsy pro svou krejčovskou křídu. Na strop převržené tramvaje, jenž tvoří zadní stěnu ba-